

at naar den Paagjældende i sin Tid stifter sit eget Hjem, vil det være gode Indtryk, som han vil føre med dertil, og han vil blive en selvstændig Person. Selv om disse Skoler afmales nok saa godt, gjør det mig næsten ondt for det ærede Medlem, at han var bleven saa varm. Endnu skal jeg kun omtale et Punkt. Efter Lovforslaget falder i Fremtiden blandt Andet 6 Ugers-Kuren bort. Det er efter min Mening en god Forandring; som Lovforslaget vil indføre. Efter Lovforslaget skal saa Opholds-kommunen bære en Fjerdedel. Derom vil jeg i Modsætning til de ærede Medlemmer fra denne Side, som have udtalt sig imod det, sige, at det er vist, at skøndt vi have Regler for, hvor Meget et saadant Fattiglem skal have i sin Opholds-kommune, er det dog saaledes, at man som oftest der er flottere end man burde være, og i det Mindste kommer for tidlig dermed. Man vil nemlig altid se, at naar en har været i en Kommune i 4, henimod 5 Aar, er man der strax tilrede ved den mindste Anledning med en Haandskræftning og siger: Her er Understøttelse, men det vil blive noget anderledes, naar Kommunen veed, at den skal betale en Del deraf; den vil da ikke gaa saa rask dertil, især efter at Forholdene mange Steder efter min Mening ere blevene noget forbedrede. Man vil da sige sig selv, at naar man giver ham Noget, gaar han over paa Fattigvæsenet, og man veed ikke, hvorlænge han bliver i Kommunen. Jeg tror derfor, at det er meget rigtigt at opstille denne Fjerdedel, og det er et Spørgsmaal, om man ikke skulde gaa noget videre. Hvad selve Lovforslaget angaar, betragter jeg det som et stort Fremfærdigt paa den samme Grundtanke, nemlig Tvang; men jeg vil dog henstille til den ærede Minister og til det eventuelle Udvalg, om man ikke, om man end ikke kan komme helt bort fra dette Princip, saa dog, idet man atter bearbejder Sagen — og jeg holder paa, at der arbeides med fornyet Kraft derpaa — vil søge at formilde det saa meget som muligt, og særlig drage Omsorg for, at man paa alle Maader, hvor paa det kan lade sig gjøre, tager saadanne Forholdsregler, at Folk ikke komme i Trang, der fører dem paa Fattigvæsenet. Jeg tror, at det maa være rigtigt, og jeg kan ikke forstaa Andet, end at man fra alle Sider maa være enig om, at det gjælder om at have selvstændige Folk i Staten, men lige saa sikkert er det, at de, der falde paa Fattigvæsenet, i Reglen ere færdige. Det har dog i de senere Aar set ud til, at Flere have været ved at reise sig, og det glæder mig, thi det er sjældent. Men for dette, at have selvstændige Individuer i en Stat, maa vi bære

store Byrder, selv om vi maatte være uenige om, paa hvilke Steder Byrderne skulle hvile.

Mein: Jeg kan tiltræde de Udtalelser, der fra forskellige Sider ere faldne om, at det foreliggende Lovforslag maa anerkendes at være vel udarbejdet og i det Hele et godt Grundlag. For mit Bedkommende vil jeg kun udtale, at jeg i det Store og Væsentlige kan tiltræde det, og jeg bemærker, at dette gjælder selvfølgelig ogsaa de Dele af Lovforslaget, der ere en hderligere Bearbejdelse af eller indeholde Afvigelser fra det Regeringsforslag, som nærmest laa til Grund for det private Lovforslag, der fremkom i forrige Samling. Forsaavidt den sidste ærede Taler fremførte som en Anke mod Lovforslaget, at det stillede sig for meget paa det tvungne Fattigvæsens Standpunkt, medens han mente, at man burde arbejde for en Udvikling af den frie Fattigunderstøttelse og det frie Fattigvæsen; tillader jeg mig at tro, at Bedtagelsen af et Lovforslag som det foreliggende paa ingen Maade vil være til Hindring for den ogsaa efter min Mening ønskelige Udvikling af det frie Fattigvæsen. Men jeg tror tillige, at det vil være saare, saare længe, inden denne Udvikling tager en saadan Fart, at man kan undvære det tvungne Fattigvæsen. Og saalænge man ikke er naaet dertil, forekommer det mig unegtelig ønskeligt og hensigtsmæssigt at have saa gode Bestemmelser om det tvungne Fattigvæsen, som det er muligt at tilveiebringe, og at det i alt Fald maa siges at være af stor Betydning for hele det praktiske Liv, at de Bestemmelser, der skulle bringes til Anvendelse, ere saa klare og tydelige som muligt, og derhos samlede paa en overskuelig Maade. Jeg tror, det ogsaa bør siges om det foreliggende Forslag, at det i Almindelighed, i Reglen er tydeligt og vel affattet; jeg tror, at den sidste ærede Taler ogsaa paa dette Punkt var noget ubillig mod Lovforslaget. Naturligvis kan der baade i Realiteten og ogsaa med Hensyn til Formaliteter og Redaktion paa forskellige Steder være afvigende Meninger; og jeg vil ingenlunde bestride, at Synspunkter kunne indføres i begge Henseender, som fortjene Billigelse; men der er jo ikke Tvivl om, at alt dette vil blive til Gjenstand for alvorlig Overbetelse i det Udvalg, som jeg antager vil blive nedsat i Sagen. Og da man tillige under denne ikke ganske korte Forhandling er kommen ind paa væsentlige Hovedspørgsmaal i denne Sag, tror jeg, det vil være rigtigt — naar jeg henser til, at Tiden er saa langt fremrykket — at jeg ikke forbyder mig i Enkelthederne og ikke gaar ind paa de store Spørgsmaal i denne Sag.